

‘We zien nu ook de inzet op bijvoorbeeld fairways’

Groeiregulator Primo Maxx remt verticale groei grasplant

Primo Maxx van producent Syngenta, onder meer verkrijgbaar bij distributeur Prograss, werkt op basis van Trinexapac-ethyl, dat de verticale bladgroei vermindert waardoor het gras beter uitstoelt. In dit artikel enige achtergrond over het product en zijn toepassing.

Auteur: Kelly Kuenen

In de akkerbouw worden sinds jaar en dag zogenaamde halmverkorters toegepast om tegen te gaan dat het graangewas te lang wordt en plat gaat liggen (legeren). Producten uit dezelfde familie van deze plantengroeiregulatoren deden pas veel later hun intrede op golfbanen en sportvelden. Primo Maxx is een van die producten die de groeilengte remt. De laatste jaren is een duidelijke toename van het in Nederland toegelaten middel te zien, laat Prograss weten. ‘Waar het gebruik op greens en moeilijk te maaien baanonderdelen zoals bunkerranden al vrij gangbaar was, zien we nu ook de inzet van het product op bijvoorbeeld fairways en stadionvelden.’

Toepassingen

Met zijn groeiregulerende werking kan Primo Maxx voor verschillende doeleinden worden toegepast: een hogere greensnelheid en maaihoogte, een stevigere grasplant, een betere schaduwtolerantie, efficiënter watergebruik en het onder controle houden van straatgras. Daarnaast zou toepassing

voor het product zorgen voor minder ziekte- en onkruiddruk en een beter resultaat met doorzaaien. Het gebruik van Primo Maxx op fairways is om een aantal redenen in het bijzonder in opkomst, stelt Prograss. Ten eerste kan de maaifrequentie worden verlaagd. Er zouden voorbeelden zijn waarbij het aantal maaibeurten op fairways met meer dan 50% wordt verlaagd, met als gevolg minder brandstofgebruik, minder onderhouds- en reparatiekosten en een tijdsbesparing.

De werkzame stof in Primo Maxx is Trinexapac-ethyl. Deze stof blokkeert in de grasplant de productie van het groeihormoon Gibberelline, dat met name verantwoordelijk is voor de aansturing van de celstrekking. Het gevolg is dat de verticale (blad)groei vermindert, maar de totale groei van de plant niet minder wordt, maar anders. Het gras blijft op hetzelfde niveau groeien, maar de energie wordt anders verdeeld en meer naar beneden gestuurd waardoor meer zijwaartse uitstoeling en een betere wortelgroei en -ontwikkeling ontstaat.

**‘We zijn we van drie keer
in de week maaien
teruggedaan naar
twee keer’**

5 min. leestijd

Volgens Prograss toont onderzoek even grote hoeveelheid bladgroen aan in behandelde en onbehandelde grasplanten. Bij de behandelde grasplanten is echter sprake van kleinere cellen en is de concentratie bladgroen hoger.

Gebruikers

Geert Olthuis, hoofdgreenkeeper van Lochemse G&CC De Graafschap, heeft het product nu twee seizoenen ingezet op fairways. 'Het resultaat dat we hier hebben is een dichtere en compactere graszode, steviger gras dat, zeker vorig seizoen, beter resistent tegen droogte was. Ik zeg zeker

Onbehandeld en behandeld.

Boven: onbehandeld. Onder: behandeld met Primo Maxx.

GEADVISEERDE TOEPASSINGEN PRIMO MAXX:

Hogere greensnelheid en maaihoogte

Toepassing van Primo Maxx leidt bij dezelfde maaihoogte tot een hogere greensnelheid. Dat betekent dat de maaihoogte kan worden aangepast zonder greensnelheid te verliezen.

Steviger grasplant: naast een beter speeloppervlak zorgt Primo Maxx indirect ook voor een betere divot resistentie, een betere betredingstolerantie (denk aan tees) en is het risico op scalperen bij het maaien minder.

Betere schaduwtolerantie

Onder schaduwrijke omstandigheden produceren grasplanten meer koolhydraten dan onbehandelde planten in dezelfde situatie. Behandelde planten tonen bovendien geen excessieve lengtegroei die gebruikelijk is onder schaduwrijke omstandigheden. Al met al betekent dit gezonder gras in de schaduw.

Efficiënter watergebruik

Een fijner, smaller blad door de toepassing van Primo Maxx betekent minder verdamping van vocht. Een betere en diepere wortelontwikkeling geeft bovendien toegang tot meer bodemvocht. Een grotere dichtheid van de grasmat betekent daarnaast dat er minder bodemvocht direct vanaf de grond verdampt. De besparing op irrigatie zou in droge perioden oplopen tot 20%.

Controle van *Poa annua* (straatgras)

Bij een tijdige toepassing van Primo Maxx in het voorjaar (maar ook later in het groeiseizoen) is aangetoond dat het aantal en/of de lengte van de zaadstengels van *Poa annua* wordt verminderd. In dat kader is het middel een van de instrumenten die in het straatgrasmanagement een belangrijke rol kunnen spelen. Het bloeien - en eigenlijk in de aar schieten - van straatgras is met name een proces dat wordt aangestuurd door het hormoon Gibbereline.

Beter resultaat doorzaaien

Bij een juiste inzet van Primo Maxx kan eenvoudig het effect van het doorzaaien in een bestaande grasmat worden vergroot. Het remmen van de groei van de bestaande grasmat verhoogt de concurrentiekracht van de nieuw gezaaide grassen tijdens de vestiging. Denk hierbij met name aan het effect op *Poa annua*.

Minder ziekte- en onkruiddruk

De toepassing van groeiregulatoren resulteert uiteindelijk onder meer in een gezondere grasplant die resistentier is tegen ziektes en plagen. Daarnaast zorgt een dichtere en gezondere grasmat voor minder onkruiddruk.

Geert Olthuis

vorig seizoen, omdat er dit seizoen voldoende water is gevallen. Verder zijn we van drie keer in de week maaien teruggegaan naar twee keer. Ook de bemesting is teruggegaan, van 52N 15P 55K naar 23N 6P 50K per hectare. De leden en wij greenkeepers zijn zeer tevreden over het product.' Frank Klaver, nu ruim een jaar werkzaam als hoofdgreenkeeper bij de Amsterdamse Golf Club, kwam tijdens werkzaamheden op andere banen in aanraking met Pro Maxx. 'Uit eerder ervaring wist ik wat het product doet, daarom introduceerde ik het ook op deze baan.' Klaver en collega's zetten Pro Maxx jaarlijks 5 à 6 keer in op de tees en greens

en 3 maal op de fairways. Het grootste voordeel noemt Klaver de tijd die bespaard wordt doordat er minder maaibeurtjes nodig zijn. Met name op de fairways, die regelmatig gemaaid moeten worden, kan het product ingezet worden om de grasgroei te remmen. 'Ik zie veel banen die kijken naar de kosten, maar niet naar het stukje tijdswinst dat het oplevert.' Het andere punt dat er voor hem uitspringt, is het feit dat het gras beter uitstoelt, waardoor een mooiere green wordt verkregen. Wat Klaver zich wel afvraagt, zo vertelt hij, is welke invloed de Green Deal Sportvelden zal hebben op de inzet van dit product.

Green Deal Sportvelden

Een goede en terecht vraag, die bovendien vaker wordt gesteld, vertelt Mark Timmerman van Prograss. 'Op dit moment handelt de overheid strikt. Alle chemische producten voorzien van een toeleveringsnummer vallen onder de Green Deal. Primo Maxx heeft zo'n nummer. Dat wil zeggen dat het net als de andere producten de komende periode gemonitord wordt.' Hoe dat precies uitpakt, valt nu nog niet te zeggen, zegt Timmerman: 'Primo Maxx is geen herbicide, geen insecticide; het is anders dan het gros van de producten. De Green Deal heeft uiteindelijk als doelstelling de grondwaterkwaliteit te verbeteren en het gebruik van producten die hier een nadelig uitwerking

REKENPROGRAMMA

Prograss heeft speciaal voor de toepassing op fairways en sportvelden een rekenprogramma opgezet waarbij de financiële kosten en baten voor iedere situatie voor op een rijtje worden gezet. Ook kan hiermee een nacalculatie worden gemaakt.

op hebben te beperken. Daar is bij dit product geen sprake van; Primo Maxx is niet giftig voor het grondwater. Sterker nog, Primo Maxx is een zeer welkome aanvulling en bruikbaar instrument voor de greenkeeper en fieldmanager, zéker in het licht van de Green deal Sportvelden. De inzet van het product helpt in het reduceren van het gebruik van zowel fungiciden als herbiciden. We zullen in de toekomst bovendien meer en meer te maken krijgen met restricties met betrekking tot de hoeveelheid water dat gebruikt wordt op sportvelden. Ook in dat kader kan het product een belangrijke rol spelen.'

**Trinexapac-ethyl remt het
groeihormoon gibberelline,
dat verantwoordelijk is
voor de celstrekking**

Mark Timmerman

Hoop is er volgens Timmerman wel: 'Maar willen we dit product ook in de toekomst kunnen gebruiken, dan moet er nog het een en ander gebeuren, bijvoorbeeld middels lobbyen. Hopelijk geeft de sector aan dat dit een nuttig en onmisbaar product is.'

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-6024